

یکشنبه 20 دی 1394 - 29 ربیع الأول 1437 - 10 ژانویه 2016

قتل «میرزا محمدتقی خان امیرکبیر» در کاشان به دستور «ناصرالدین شاه قاجار»...

* 20 دی در گذر تاریخ

* قتل «میرزا محمدتقی خان امیرکبیر» در کاشان به دستور «ناصرالدین شاه قاجار» (1230 ش) اشاره:

میرزا تقی خان امیرکبیر در حدود سال 1187 ش در روستای هزاوه در اراک به دنیا آمد. وی پس از طی مراحل پیشرفت و ترقی علمی و سیاسی به صدر اعظمی حکومت ناصرالدین شاه قاجار برگزیده شد و در طول چهار سال صدراعظمی خویش خدمات شایسته و فراوانی به ملت و حکومت نمود. اصلاح امور مالی، سر و سامان دادن به وضع ارتش، تلاش در رواج خودکفایی ملی، گسترش فعالیت‌های علمی و تأسیس مؤسسات آموزشی (مانند دارالفنون تهران) مبارزه با عقاید و انحرافات مذهبی، بی‌اعتنایی به خواسته‌ها و تهدیدات قدرت‌های خارجی و قطع ایادی و جاسوسان استعماری، از جمله فعالیت‌ها و تلاش‌های پیگیر او در این ایام بود. در این حال، درباریان به ویژه مادر ناصرالدین شاه که منافع خود را در خطر می‌دیدند شاه را تحریک کرده که امیرکبیر را از صدر اعظمی خلع نماید. سرانجام با جو سازی و شایعه‌پراکنی دولت‌های استعماری و ایادی داخلی آنان علیه امیرکبیر، ناصرالدین شاه وی را از صدارت خلع کرده و فقط عنوان فرمانده کل قشون را برای او باقی گذاشت. آنگاه تمام عناصر مخالف داخلی و خارجی که در زمان صدارت امیرکبیر در کمین نشسته بودند، از ترس تغییر نظر شاه و عفو امیرکبیر، دست به دست هم دادند و حکم قتل او را از شاه گرفتند. سرانجام این صدراعظم لایق و با کفایت، در روز جمعه 18 دی ماه 1230 ش برابر با 18 ربیع الاول 1268 ق در 43 سالگی به قتل رسید و بدنش را در کربلا به خاک سپردند.

* ارتحال فقیه بزرگوار آیت الله «سیدمحمد هاشم خوانساری چهارسوقی» (1279 ش) اشاره:

میرزا محمدهاشم خوانساری چهارسوقی در حدود سال 1199 ش (1235 ق) در خوانسار و در خانواده‌ای اهل علم و تقوا و فضیلت به دنیا آمد. تحصیلات ابتدایی را در خوانسار فرا گرفت و سپس از محضر پدر نامدارش، میرزا زین‌العابدین خوانساری بهره‌مند گردید. میرزا هاشم چهارسوقی از آن پس به اصفهان مراجعت نمود و علاوه بر تشکیل حوزه درسی عظیم، صاحب فتوی و مرجع خاص و عام گردید و در اصفهان ریاست تام یافت. در حلقه درس این استاد کبیر، دانشمندان فرهیخته‌ای حضور داشتند که بعدها هر یک مدرسی سترگ و فقیهی صاحب نام شدند. در میان این شاگردان، حضرات آیات عظام: علامه سیدمحمد کاظم یزدی، شیخ الشریعه اصفهانی، حاج آقا رضا همدانی، شیخ هادی تهرانی، میرزا حسن نوری، شیخ محمدباقر اصطهباناتی، سید حسن صدر و سید ابوتراب خوانساری از بقیه مشهورترند. همچنین کتب ارزشمندی همچون الاستصحاب، منظومه‌ای در اصول فقه، مبانی الاصول، جواهرالعلوم و احکام الایمان و ده‌ها اثر دیگر از اوست. میرزا محمدهاشم چهارسوقی سرانجام در بیستم دی ماه 1279 ش، در هشتاد سالگی بدرود حیات گفت و در وادی السلام نجف اشرف به خاک سپرده شد.

* نیروهای انگلیسی پاتاق و قصرشیرین را به تصرف خود درآوردند (1296 ش)

* رحلت عالم مجاهد، آیت الله «سید ابوالحسن انگجی تبریزی» مجتهد و فقیه اصولی (1317 ش) اشاره:

آیت‌الله سید ابوالحسن انگجی تبریزی در حدود سال 1243 ش (1282 ق) در انگج، یکی از محلات تبریز به دنیا آمد. وی ادبیات فارسی و عربی، نجوم، حساب و فقه و اصول را در تبریز خواند و سپس در 22 سالگی برای ادامه تحصیلات عازم نجف اشرف شد. آیت‌الله انگجی در آنجا از حوزه درس استدلالی فقهی و اصولی آیات عظام شیخ محمدحسن مامقانی، ملامحمد فاضل ایروانی و میرزا حبیب الله رشتی بهره جست و به درجه اجتهاد نائل آمد. ایشان سپس به تبریز بازگشت و به تحقیق، تألیف، تدریس و ارشاد مردم همت گماشت. وی پس از بازگشت از تبعید، به حوزه درس خود پرداخت و کتاب‌هایی نیز در زمینه فقه و اصول تألیف کرد که برخی از آنها بدین قرارند: رساله سؤال و جواب، حاشیه وسایل شیخ انصاری، حاشیه بر مکاسب و کتاب ارث. این عالم ربانی سرانجام در 20 دی 1317 ش برابر با 18 ذی‌قعدة 1357 ق در 74 سالگی رحلت کرد.

* صدور اعلامیه حوزه علمیه قم درباره وقایع قیام این شهر (1356 ش) اشاره:

در پی قیام خونین 19 دی 1356 قم، حوزه علمیه قم در محکومیت این جنایت، اعلامیه‌ای صادر کرد. در بخشی از این اعلامیه

آمده بود: «هیئت حاکمه جبار، برای هدم اسلام و مسلمین و کوبیدن حوزه‌های علمیه، هر روز به نقشی دست می‌زند و به ایجاد محیط وحشت و خفقان قناعت نکرده و مستقیماً دست به کشتار مردم و طلاب بی‌پناه حوزه علمیه قم زده است.» در بخش دیگری از این اعلامیه خطاب به مردم ایران تاکید شده بود: «ملت مسلمان ایران ببینند که دستگاه جبار با این جوان‌ها که عمر خود را وقف اسلام و مسلمین کرده‌اند و با چشم‌پوشی از لادیند، خود را برای فداکاری در راه اسلام آماده کرده‌اند، چه می‌کند... عجب اینکه شاه جنایتکار باز هم دم از اسلام می‌زند. او تصور می‌کند چون موفق به تثبیت نوکری خود در برابر آمریکا شده است، موفق به هر جنایتی است. ولی باید بداند، مقابل قیام و انقلاب ملت، شکست خواهد خورد.»

* عملیات توکل در منطقه ماهشهر، به طور مشترک (1359ش)

اشاره:

در 20 دی ماه 1359 عملیات توکل توسط یگان‌هایی از ارتش، شماری از نیروهای سپاه و ستاد جنگ‌های نا منظم آغاز شد. قوای زرهی از دو محور و نیروهای پیاده از محور سوم وارد عمل شدند. در سه راهی آبادان و کوی ذوالفقاریه که نیروهای پیاده تک کرده بودند، خط نیروهای عراقی در هم شکست و شماری از آن‌ها اسیر شدند. اما به سبب عدم پیشروی در دو محور دیگر، این نیروها نتوانستند موقعیت خود را تثبیت کنند و به ناچار دست به عقب نشینی زدند. به این ترتیب عملیات توکل، که در مرحله نخست موفقیت‌چندانی در پی نداشت، در مراحل بعدی نیز با توقف حمله رو به رو گردید و ناکامی مرحله نخست سبب شد تا انجام این گونه عملیات‌های گسترده تا زمان عزل بنی صدر از مقام فرماندهی کل قوای مسلح منتفی شود.

ترور نافرجام حجت‌الاسلام «سیدمحمد خامنه‌ای» نماینده مجلس شورای اسلامی (1360ش)

اشاره:

با پیروزی انقلاب اسلامی و آغاز توطئه‌های داخلی برای حذف شخصیت‌های مؤثر انقلابی از عرصه فعالیت کشور، گروهک‌های معارض نظام درصدد بودند تا در هر فرصت، این شخصیت‌ها را از میان بردارند. سال 1360 از جمله سال‌هایی است که شخصیت‌های بزرگی در آن ترور شده یا به فیض عظمای شهادت نائل آمدند. در یکی از این ترورهای منافقین، حجت‌الاسلام والمسلمین سید محمد خامنه‌ای، اخوی مقام معظم رهبری، به عنوان نماینده مردم مشهد در مجلس شورای اسلامی، قصد عزیمت به مجلس را داشت که مورد حمله تروریستی منافقین کوردل قرار گرفت. در این حادثه، وی بر اثر تیراندازی مهاجمان از ناحیه دست جراحاتی برداشت اما دو محافظ ایشان به شهادت رسیدند. به دنبال شهادت دو پاسدار همراه حجت‌الاسلام خامنه‌ای، وی از اتومبیل پیاده شد و به سوی مهاجمین آتش گشود که تروریست‌ها با اتومبیلی که از قبل تهیه کرده بودند، متواری شدند. در پی این سوء قصد، حجت‌الاسلام خامنه‌ای در بیمارستان بستری شد.

* 29 ربیع الأول در گذر تاریخ

* شکست «لطفعلی خان زند» از «آقامحمدخان قاجار» (1209ق)

اشاره:

پس از مرگ (کریم خان زند) بین امرای او اختلاف افتاد تا این که در سال 1203 ق، پادشاهی، به لطفعلی خان زند رسید. در 1204 آقا محمد خان قاجار قصد تسخیر شیراز، پایتخت زندیه را نمود. در این میان لطفعلی خان فرار کرد و بعدها بار دیگر به آن شهر بازگشت. در 1206 آقامحمدخان خود، به دفع لطفعلی خان آمد که وی به کرمان گریخت. پس از سقوط شهر توسط آقامحمدخان، خان زند به بم رفت و بر اثر خیانت یکی از هوادارانش، به دست آقامحمدخان قاجار گرفتار شد. دو چشم خان زند توسط دستان خان قاجار از حدقه بیرون آورده شد و پس از شکنجه‌های وحشتناک، او را در 1209 ق در تهران به قتل رساندند. قبر وی در امامزاده زید تهران واقع است.

* درگذشت عالم و فقیه وارسته آیت‌الله «سیدمحمد فیروزآبادی» (1345 ق)

* تأسیس دارالتقریب بین المذاهب الاسلامیه در قاهره (1366 ق)

* درگذشت فقیه بزرگوار آیت‌الله حاج آقا حسین شاهرودی (1410 ق)

اشاره:

آیت‌الله حاج آقا حسین موسوی شاهرودی در سال ۱۳۱۵ قمری در یکی از روستاهای شاهرود به نام ابرسج به دنیا آمد. ایشان پس از گذراندن دوره کودکی وارد حوزه علمیه شاهرود شد و به تحصیل مقدمات و سطوح حوزه در این شهر پرداخت.